

svého pozemkového majetku žalobcům, nesmějí žalování tuto část prodati osobám třetím. Tím, že Antonín H. žádostí ze dne 25. července 1927 v poz. knize dal poznamenati, že svůj pozemkový majetek hodlá prodati Augustině H-ové a nezl. svým dětem, dav knihovně poznamenati zákaz zcizení a zatížení ve prospěch těchto osob. jest osvědčeno, že Antonín H. ohrožuje nárok žalobců, nakládaje se svým jměním (§ 379 druhý odstavec ex. ř.). Soud rekursní proto potvrdil napadené usnesení v odst. 2. co do zákazu, aby knihovní majetek nebyl zcizen jiným osobám než žalobcům. Naproti tomu návrh, by učiněno bylo zatímní opatření v odst. 1. povolené, bylo zamítnouti. Neboť zatímní toto opatření směřuje pouze proti Antonínu H-ovi a proto může se dotýkati pouze jeho jmění, nemůže býti nikterak na újmu majetkovým právům osob třetích. Avšak tomu tak jest, ukládá-li se Antonínu H-ovi, aby »pod exekucí« vymazal zákaz zcizení poznamenaný knihovně ve prospěch jeho manželky a jeho dětí. Exekuce proti těmto osobám na základě napadeného usnesení byla by nemožná, poněvadž usnesení to proti nim nebylo vydáno, poněvadž tyto osoby nejsou ani stranami ani poddlužníky. Nyní ovšem v pozemkové knize jsou poznamenány dva zákazy zcizení sobě odporující. Avšak podle zásady časové přednosti knihovní zápis pozdější jest bez právního vlivu na předcházející zápis, který nebyl zároveň vymazán. Pozdější zákaz zcizení proto nabyl by účinnosti až tehdy, kdyby předcházející zákaz byl vymazán z kteréhokoliv důvodu. To jest arci možné a proto soud rekursní potvrdil napadené usnesení v odst. 2.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu navrhovatelů.

#### D ů v o d y:

Rekursní soud právem nevyhověl návrhu dovolacích rekurentů, by jejich odpůrci Antonínu H-ovi bylo uloženo vymazati poznámku zákazu zcizení, zatížení a zastavení, která byla ve prospěch jeho manželky a dětí zapsána na jeho nemovitosti již před podáním žaloby dovolacích rekurentů o dodržení kupní smlouvy a před poznámkou zákazu zcizení, zatížení nebo zastavení nemovitosti v jejich prospěch povolenou jako prozatímní opatření. Navrhující onen příkaz, žádají dovolací rekurenti více, než k čemu jest prozatímní opatření určeno a má sloužiti, totiž více, než zatímní zajištění nároku proti hrozící změně přítomného stavu v neprospěch ohroženého (§§ 378, 381 ex. ř.). Žádaným příkazem bylo by odpůrci uloženo jednání, kterým by se nárok dovolacích rekurentů již prováděl, ač zde ještě konečného rozhodnutí o něm není. K tomu prozatímní opatření neslouží (Neumann u § 378 ex. ř. str. 1073, Rintelen: »Einstweilige Verfügungen« str. 5, sb. n. s. 2252).

#### Čís. 7518.

**Obchodní pomocníci (zákon ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák.).**  
**§ 29 zák. o obch. pom. upravuje případné nároky zaměstnance pro**

**bezdůvodné, předčasné propuštění jen ve dvou případech: když byl služební poměr smlouven na určitý čas, nebo když smlouva byla sjednána na oboustrannou volnou výpověď, nikoliv však pro případ, v němž byl zaměstnavatel oprávněn zrušiti služební poměr pouze z určitých propouštěcích důvodů. Neměl-li zaměstnavatel důvodu k propuštění, trvá služební poměr nadále a jeho rozvázání zaměstnavatelem jest bezúčinné.**

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1927, Rv I 362/27.)

Žalobce, účetní městských elektrických podniků v L., byl propuštěn ze služby. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se na žalované obci L. 1. by bylo zjištěno, že služební poměr žalobcův k žalované obci trvá i na dále po právu a že rozvázání služebního poměru jest proti němu bezúčinným, 2. různých plnění peněžních i naturálních, jež tu v úvahu nepřicházejí. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby ad 2., zamítl však žalobní žádání ad 1. Odvolací soud nevyhověl odvolání žalované obce, k odvolání žalobce vyhověl i žalobnímu žádání ad 2. Důvody: Je nesporno, že žalovaná obec ustanovila žalobce dekretem z 23. října 1922 účetním městských elektrických podniků v L. a že v dekretu je uvedeno, že rozvázání služebního poměru řídí se předpisy §§ 21 a 27 zákona o obch. pom. První soud dovodil správně, že šlo tu skutečně o založení poměru podle § 21 cit. zák. Podle předpisu toho může služební poměr po pěti letech býti vypověděn zaměstnancem. Může ovšem z důležitých důvodů uvedených v § 27 téhož zákona zrušen býti předčasně též zaměstnavatelem. První soud dospěl sice k přesvědčení, že takových důležitých důvodů ku propuštění žalobce tu nebylo, zamítl však určovací žádání žalobcovo s odůvodněním, že § 29 zák. o obch. pom. ustanovuje výslovně, jaký nárok přísluší zaměstnanci bezdůvodně propuštěnému. Podle tohoto ustanovení přísluší prý žalobci toliko nárok na úplatu po dobu, po jakou služební smlouva měla trvati, jakož i nárok na další škodu z bezdůvodného propuštění, nepřislouší mu však nárok na to, by i na dále byl ponechán v dosavadní službě a že proto nemůže se domáhati ani určení tohoto práva. Právem napadá žalobce tento právní názor. § 29 zák. o obch. pom. jedná o dvou případech předčasného, tedy neoprávněného propuštění zaměstnance a to, když jde o smlouvu uzavřenou na určitý čas, pak o smlouvu na výpověď. Při tom ustanovuje § 29, že celá úplata je splatna zrušením služebního poměru. O žádný z těchto dvou případů tu nejde. Služební poměr žalobcův nebyl ujednán na určitý čas, avšak také ne na volnou výpověď té neb oné strany, když podle dekretu mělo se rozvázání řídití předpisy §§ 21 a 27 zák. o obch. pom. Při služebním poměru podle § 21 nedala by se také výše úplaty, jež, jak uvedeno, je celá hned splatná, ani vypočísti. Jde tedy o případ v zákoně nerozhodnutý. Poněvadž tu jiného ustanovení zákona o obch. pomocnících obdobně užití nelze, je případ ten ve smyslu § 7 obč. zák. rozřešiti v ten smysl, že, byla-li výpověď nebo zrušení služebního poměru vázáno na určité dů-

vody, a byla-li výpověď dána nebo zrušení vysloveno, ač důvodů takových tu není, nemá výpověď a propuštění právní účinnosti a služební poměr se nerozvazuje. Poměr ten trvá dále a také povinnost jej plniti. Jinaký výklad vedl by k značným nesrovnalostem a krutostem. Může se tedy žalobce domáhati určení právního poměru jak uveden je v odst. 1. žalobního žádání, kteréžto žádání je považovati za určovací návrh ve smyslu § 236 c. ř. s., jehož náležitosti jsou tu splněny.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání a uvedl v otázce, o niž tu jde, v

#### d ů v o d e h:

Jest přisvědčiti výkladu § 29 zák. o obch. pom., jehož se mu dostalo odvolacím soudem, že totiž upravuje případné nároky zaměstnance pro bezdůvodné, předčasné propuštění jen v e d v o u případech, totiž, když služební poměr byl ujednáán na určitý čas anebo když smlouva byla sjednána na oboustrannou volnou výpověď a že jen s těchto dvou hledisek upravuje zákon nároky propuštěného zaměstnance. Tento výklad shoduje se úplně s rozhodnutími tohoto nejvyššího soudu, čís. sb. n. s. 3123, 6373 a 6629. V této rozepři nejde však o žádný z obou případů, jež má na mysli § 29 zákona o obch. pom., neboť služební poměr nebyl smlouvou ujednáán ani na dobu časově určitou, ani na volnou výpověď a žalovaná obec byla podle smlouvy jen oprávněna zrušiti služební poměr z určitých propouštěcích důvodů. Z toho plyne, že na souzený případ nelze použití vůbec předpisu § 29 zákona o obch. pom. a že v tomto zákoně není ustanovení, podle něhož bylo by sporný případ řešiti. Než ani obdobou (§ 7 obč. zák.) nelze na případ, o který tu jde, použití ani ustanovení § 32 zákona o statkových úřednících, ani § 1162 b) obč. zák., poněvadž oba tyto předpisy, upravující nároky zaměstnancovy, vycházejí ze stejného předpokladu jako § 29 zákona o obch. pom., že totiž smlouva byla ujednána na určitý čas, anebo s volnou výpovědí. Jde tu tedy o případ v zákoně nerozřešený, který svou povahou se podobá případům, kdy výpověď služebního poměru byla podmíněna určitými důvody (sb. n. s. 3123, 6373, 6629), neboť v souzeném případě bylo smlouvou p o d m í n ě n o r o z v á z á n í služebního poměru žalovanou obcí jen smluvenými propouštěcími důvody a ježto žalovaná obec těchto důvodů nemá, trvá služební poměr žalobcův nadále a jeho rozvázání žalovanou obcí k 31. březnu 1925, pokud se týče k 31. červenci 1925, jest právně bezúčinné. Žalobcův nárok na splnění smluvních služebních požitků do dne vydání rozsudku prvního soudu dospělých, jest opodstatněn (§ 406 c. ř. s.), ježto žalobce byl ochoten své služební povinnosti žalované obci konati a také v žalobě ještě tuto ochotu zvláště zdůraznil, avšak žalovaná nabízené jeho služby odmítla, kterážto ochota žalobcova a odpírání přijetí jeho služeb žalovanou obcí byly v tomto případě podstatným předpokladem uplatněného nároku.